

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 september 2019
(OR. en)

12197/19

**Interinstitutioneel dossier:
2019/0195 (NLE)**

**AVIATION 184
DAPIX 260
RELEX 836**

VOORSTEL

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	13 september 2019
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

Nr. Comdoc.:	COM(2019) 416 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het namens de Europese Unie in de Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt met betrekking tot de herziening van hoofdstuk 9 van bijlage 9 ("Facilitation") bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart met betrekking tot normen en aanbevolen praktijken op het gebied van persoonsgegevens van passagiers

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2019) 416 final.

Bijlage: COM(2019) 416 final

Brussel, 13.9.2019
COM(2019) 416 final

2019/0195 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**betreffende het namens de Europese Unie in de Raad van de Internationale
Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt met betrekking tot de herziening
van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag inzake de internationale
burgerluchtvaart met betrekking tot normen en aanbevolen praktijken op het gebied
van persoonsgegevens van passagiers**

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen binnen de organen van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) in verband met de geplande goedkeuring van wijzigingen van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (het “Verdrag van Chicago”), ter vaststelling van nieuwe ICAO-normen inzake persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens).

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (het “Verdrag van Chicago”)

Het Verdrag van Chicago heeft tot doel het internationale luchtvervoer te reguleren. Bij dit verdrag, dat op 4 april 1947 in werking getreden, is de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) opgericht.

Alle EU-lidstaten zijn partij bij het Verdrag van Chicago.

2.2. De Internationale Burgerluchtvaartorganisatie

De ICAO is een gespecialiseerd agentschap van de Verenigde Naties. De Organisatie heeft als doel de beginselen en technieken op het gebied van de internationale luchtvaart te ontwikkelen en de planning en ontwikkeling van het internationale luchtvervoer te bevorderen.

De ICAO-raad is een permanent orgaan van de ICAO. In deze raad zijn 36 lidstaten van de ICAO vertegenwoordigd, die door de Algemene Vergadering van de ICAO worden verkozen voor een periode van drie jaar. Voor de periode 2016-2019 zijn zeven EU-lidstaten vertegenwoordigd in de ICAO-raad.

In artikel 54 van het Verdrag van Chicago is bepaald dat de ICAO-raad onder meer internationale normen en aanbevolen praktijken (“Standards and Recommended Practices”, ook wel “SARP’s” genoemd) moet vaststellen, in de vorm van bijlagen bij het Verdrag van Chicago.

De ICAO-raad roept ook de Algemene Vergadering bijeen, die het hoogste orgaan van de ICAO is. De Algemene Vergadering van de ICAO komt ten minste om de drie jaar bijeen en stelt de politieke koers van de Organisatie voor de komende driejarige periode vast. De 40^e zitting van de Algemene Vergadering van de ICAO vindt plaats van 24 september tot 4 oktober in Montreal, Canada.

2.3. De beoogde handeling van de ICAO

Overeenkomstig artikel 54, punt 1), van het Verdrag van Chicago stelt de Raad van de ICAO internationale normen en aanbevolen praktijken (“Standards and Recommended Practices”(hierna “SARP’s” genoemd)) vast. De SARP’s inzake PNR zijn opgenomen in bijlage 9 (“Facilitation”), hoofdstuk 9, deel A en deel D, bij het Verdrag van Chicago. Zij worden gecombineerd door aanvullende richtsnoeren, met name document 9944 van de ICAO, dat richtsnoeren inzake persoonsgegevens van passagiers (“Guidelines on Passenger Name Record (PNR) Data”, hierna “PNR-gegevens” genoemd) bevat¹. PNR-gegevens zijn

¹ ICAO, Doc 9944 Guidelines on Passenger Name Record (PNR) Data, eerste editie — 2010.

persoonsgegevens van passagiers die door luchtvaartmaatschappijen voor zakelijke doeleinden worden verzameld en die moeten worden onderscheiden van andere gegevens op het gebied van reizen die van overheidswege worden verzameld, zoals op voorhand af te geven passagiersgegevens.

Volgens de op 21 december aangenomen resolutie 2396 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties moeten de lidstaten van de VN ter bevordering van de ICAO-normen en aanbevolen praktijken de capaciteit ontwikkelen om PNR-gegevens te verzamelen, te verwerken en te analyseren en ervoor zorgen dat PNR-gegevens worden gebruikt door en worden gedeeld met al hun bevoegde nationale autoriteiten, met volledige eerbiediging van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. In de resolutie wordt de ICAO ook verzocht om samen te werken met haar lidstaten om normen vast te stellen voor het verzamelen, gebruiken, verwerken en beschermen van PNR-gegevens².

In dit verband heeft de Raad van de Europese Unie op 18 juli 2019 zijn goedkeuring gehecht aan een informatieve nota over normen en beginselen inzake de verzameling, het gebruik, de verwerking en de bescherming van PNR-gegevens, die tijdens de 40e zitting van de Algemene Vergadering van de ICAO moet worden ingediend. Deze informatieve nota is voor advies voorgelegd aan de Europese Burgerluchtvaartconferentie (ECAC).

In maart 2019 heeft het ICAO Air Transport Committee (ATC) een Facilitation Panel Task Force ingesteld die zich moet buigen over voorstellen voor SARP's inzake de verzameling, het gebruik, de verwerking en de bescherming van PNR-gegevens in overeenstemming met resolutie 2396 (2017) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. De taskforce heeft de opdracht om: a) de bestaande, in hoofdstuk 9 van bijlage 9 bij het Verdrag van Chicago neergelegde PNR-SARP's te evalueren; b) te bepalen of deze moeten worden aangevuld met aanvullende SARP's en/of richtsnoeren, rekening houdend met het besluit en de overwegingen van de Veiligheidsraad; en c) zo nodig nieuwe bepalingen (normen, aanbevolen praktijken en/of richtsnoeren) te ontwikkelen voor de verzameling, het gebruik, de verwerking en de bescherming van PNR-gegevens.

De besprekingen over de herziene SARP's van de ICAO bevinden zich nog in een vroeg stadium. Eenmaal aangenomen zullen de beoogde normen bindend zijn voor alle ICAO-leden, met inbegrip van alle EU-lidstaten, overeenkomstig en binnen de grenzen die het Verdrag van Chicago stelt. Krachtens artikel 38 van het Verdrag van Chicago moeten de verdragsluitende staten de ICAO via het mechanisme voor de kennisgeving van afwijkingen in kennis stellen indien zij voornemens zijn van een norm af te wijken.

2.4. Wettelijk kader op EU-niveau

De verwerking van PNR-gegevens vormt een essentieel instrument in het kader van de gemeenschappelijke respons van de EU op terrorisme en ernstige criminaliteit en een bouwsteen van de Veiligheidsunie. Het identificeren en opsporen van verdachte reispatronen door het verwerken van PNR-gegevens om bewijsmateriaal te verzamelen en, in voorkomend geval, daders van ernstige criminaliteit en hun medeplichtigen te vinden en criminele netwerken te ontrafelen, blijkt van essentieel belang om terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit te voorkomen, op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen.

Op 27 april 2016 hebben het Europees Parlement en de Raad Richtlijn (EU) 2016/681 over het gebruik van PNR-gegevens voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van

² Resolutie 2396 (2017) van de Veiligheidsraad over bedreigingen voor de internationale vrede en veiligheid als gevolg van de terugkeer van buitenlandse terroristische strijders.

terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit vastgesteld³. Deze richtlijn stelt nationale autoriteiten in staat rechtstreeks toegang te krijgen tot cruciale informatie waarover luchtvaartmaatschappijen beschikken, met volledige inachtneming van de rechten op het gebied van gegevensbescherming. Zij biedt alle lidstaten een belangrijk instrument voor het voorkomen, opsporen en onderzoeken van terrorisme en ernstige criminaliteit, met inbegrip van de handel in drugs en mensenhandel en de seksuele uitbuiting van kinderen. De lidstaten moesten de PNR-richtlijn uiterlijk op 25 mei 2018 omzetten in nationaal recht⁴.

Om het proces van de aansluiting van luchtvaartmaatschappijen op de passagiersinformatie-eenheden – de eenheden die verantwoordelijk zijn voor het verzamelen en verwerken van PNR-gegevens – te vergemakkelijken, heeft de Europese Commissie op 28 april 2017 een uitvoeringsbesluit vastgesteld betreffende de gemeenschappelijke protocollen en dataformaten die luchtvaartmaatschappijen moeten gebruiken bij de doorgifte van PNR-gegevens aan de lidstaten⁵. Het uitvoeringsbesluit werd in april 2018 van toepassing.

Momenteel zijn er twee internationale overeenkomsten van kracht tussen de EU en derde landen (te weten Australië⁶ en de Verenigde Staten⁷) over de verwerking en doorgifte van PNR-gegevens. Op 26 juli 2017 heeft het Hof van Justitie van de EU een advies over de voorgenomen, op 25 juni 2014 ondertekende overeenkomst tussen de EU en Canada, vastgesteld⁸. Het Hof heeft besloten dat de overeenkomst niet in zijn beoogde vorm kon worden gesloten omdat sommige bepalingen ervan onverenigbaar waren met de door de EU erkende grondrechten op eerbiediging van de privacy en op bescherming van persoonsgegevens. Met name stelde het Hof aanvullende juridische voorschriften vast met betrekking tot het toezicht door een onafhankelijke autoriteit, gevoelige gegevens, de geautomatiseerde verwerking van PNR-gegevens, de doeleinden waarvoor PNR-gegevens mogen worden verwerkt, en het bewaren, gebruiken, vrijgeven en verder doorgeven van PNR-gegevens. Naar aanleiding van de machtiging die de Commissie in december 2017 van de Raad heeft gekregen, zijn in juni 2018 nieuwe PNR-onderhandelingen met Canada gestart. Tijdens de 17e top EU-Canada in Montreal op 17 en 18 juli 2019 hebben de EU en Canada zich verheugd getoond over het feit dat zij deze onderhandelingen hebben afgesloten. Canada heeft weliswaar gewezen op zijn verplichting tot juridische toetsing, maar de partijen hebben, onder voorbehoud van die toetsing, toegezegd de overeenkomst zo spoedig mogelijk af te ronden, waarbij zij de essentiële rol van deze overeenkomst voor de verbetering van de beveiliging erkennen en de privacy en de bescherming van persoonsgegevens in acht zullen nemen.

Steeds meer derde landen verzamelen PNR-gegevens van luchtvaartmaatschappijen en verscheidene van hen hebben de Commissie de afgelopen jaren benaderd om hun belangstelling voor het sluiten van een internationale PNR-overeenkomst met de EU kenbaar

³ Richtlijn (EU) 2016/681 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 over het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 132).

⁴ Zie het negentiende voortgangsverslag over de totstandbrenging van een echte en doeltreffende Veiligheidsunie (COM (2019) 353 final van 24.7.2019) voor de stand van de uitvoering van de PNR-richtlijn.

⁵ Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/759 van de Commissie van 28 april 2017 betreffende de door luchtvaartmaatschappijen te gebruiken gemeenschappelijke protocollen en dataformaten bij het doorgeven van PNR-gegevens aan passagiersinformatie-eenheden, C/2017/2743, PB L 113 van 29.4.2017, blz. 48.

⁶ PB L 186 van 14.7.2012, blz. 4.

⁷ PB L 215 van 11.8.2012, blz. 5.

⁸ Advies 1/15 van het Hof (grote kamer) van 26 juli 2017, ECLI:EU:C:2017:592.

te maken. Bij gebrek aan een rechtsgrondslag hebben luchtvaartmaatschappijen te maken met collisie van wetten en riskeren zij boetes en andere sancties. Tegelijkertijd verzoeken EU-lidstaten in het verlengde van de uitvoering van de PNR-richtlijn luchtvaartmaatschappijen uit derde landen om PNR-gegevens door te geven aan hun passagiersinformatie-eenheden. Een aantal derde landen heeft dergelijke doorgiften geweigerd – en andere hebben gedreigd dit te doen – om reden van een gebrek aan wederkerigheid, waardoor de doeltreffendheid van het PNR-mechanisme van de EU in het gedrang komt.

Volgens artikel 3, lid 2, VWEU, is de Unie exclusief bevoegd “*een internationale overeenkomst te sluiten ... wanneer die sluiting gemeenschappelijke regels kan aantasten of de strekking daarvan kan wijzigen.*” Een internationale overeenkomst kan gemeenschappelijke regels aantasten of de strekking daarvan wijzigen als het toepassingsgebied van de overeenkomst overlap met de wetgeving van de Unie vertoont of grotendeels onder het recht van de Unie valt. Om te beoordelen of een gebied grotendeels onder gemeenschappelijke regels valt, moet overigens niet alleen rekening worden gehouden met het Unierecht zoals dat er momenteel op het betrokken gebied voor staat, maar ook met zijn toekomstige ontwikkeling, voor zover die ten tijde van die analyse te voorzien is.

In het licht van de hierboven vermelde gemeenschappelijke regels en de aanstaande evaluatie overeenkomstig artikel 19 van Richtlijn 2016/681⁹ kan worden geconcludeerd dat de door het voorgestelde besluit bestreken aangelegenheden onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

3. STANDPUNT DAT NAMENS DE UNIE MOET WORDEN INGENOMEN

Gezien het belang van deze aangelegenheid voor het interne en externe beleid van de EU en in het licht van het bovenstaande is het noodzakelijk een standpunt van de Unie over de doorgifte van PNR-gegevens ten behoeve van de (multilaterale) lopende werkzaamheden op het niveau van de ICAO vast te stellen. De EU moet er met name naar streven dat de in het gemeenschappelijk standpunt op te nemen kernbeginselen inzake de wijze van doorgifte en verwerking van PNR-gegevens en inzake de bescherming van persoonsgegevens, in de nieuwe PNR-normen van de ICAO worden neergelegd. In dit verband is het van essentieel belang om aan de besprekingen over dergelijke nieuwe PNR-normen binnen de ICAO sturing te geven op een wijze die verenigbaar is met het EU-regelgevingskader en de relevante jurisprudentie van het Hof van Justitie, met name wat betreft de grondrechten op privacy en gegevensbescherming.

Het standpunt van de Unie, dat zowel relevant is voor het definitieve besluit van de ICAO-raad als voor de voorbereidende besprekingen in andere ICAO-organen, wordt bepaald in overeenstemming met het toepasselijke EU-rechtskader inzake gegevensbescherming en PNR-gegevens, namelijk Verordening (EU) 2016/679, Richtlijn (EU) 2016/680 en Richtlijn (EU) 2016/681, alsook het Verdrag en het Handvest van de grondrechten, zoals uitgelegd in de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie, in het bijzonder advies 1/15 van het Hof.

⁹ Volgens deze bepaling “*evalueert de Commissie uiterlijk op 25 mei 2020 alle elementen van deze richtlijn*”. In voorkomend geval stelt zij wijzigingen voor (lid 4).

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.*”

Artikel 218, lid 9, VWEU is van toepassing ongeacht of de Unie lid is van het betrokken lichaam of partij is bij de betrokken overeenkomst¹⁰.

Het begrip “*handelingen met rechtsgevolgen*” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken orgaan toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die een “*beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*”¹¹.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De ICAO-raad is een orgaan dat is opgericht bij overeenkomst, te weten het Verdrag van Chicago.

Elke door de ICAO-raad overeenkomstig artikel 54, punt 1), van het verdrag aangenomen wijziging van hoofdstuk 9 van bijlage 9 bij het Verdrag van Chicago vormt een handeling met rechtsgevolgen. Een dergelijke wijziging kan een beslissende invloed hebben op de inhoud van EU-wetgeving, met name Richtlijn (EU) 2016/681, alsook op de bestaande en toekomstige internationale PNR-overeenkomsten tussen de EU en derde landen.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of overwegende component, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is gelet op de hoofddoelstelling of de overwegende component.

Als een beoogde handeling tegelijkertijd meerdere onlosmakelijk met elkaar verbonden doelstellingen of componenten heeft, zonder dat de ene ondergeschikt is aan de andere, moet

¹⁰ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punt 64.

¹¹ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

de materiële rechtsgrondslag van een besluit uit hoofde van artikel 218, lid 9, VWEU bij wijze van uitzondering de verschillende desbetreffende rechtsgrondslagen omvatten.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De beoogde handeling streeft doelstellingen na en heeft componenten op het gebied van gegevensbescherming en politieke samenwerking. Deze elementen van de beoogde handeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zonder dat het ene ondergeschikt is aan het andere.

Het voorgestelde besluit heeft derhalve de volgende artikelen als materiële rechtsgrondslag: artikel 16, lid 2, en artikel 87, lid 2, onder a), VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 16, lid 2, en artikel 87, lid 2, onder a), VWEU, juncto artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in de Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt met betrekking tot de herziening van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart met betrekking tot normen en aanbevolen praktijken op het gebied van persoonsgegevens van passagiers

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 16, lid 2, en artikel 87, lid 2, onder a), juncto artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (“het Verdrag van Chicago”), dat het internationale luchtvervoer regelt, is op 4 april 1947 in werking getreden. Bij dat verdrag is de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (“ICAO”) opgericht.
- (2) De lidstaten zijn verdragsluitende staten bij het Verdrag van Chicago en lid van de ICAO, terwijl de Unie de status van waarnemer heeft in bepaalde ICAO-organen, onder meer in de Algemene Vergadering en in andere technische organen.
- (3) Overeenkomstig artikel 54, punt 1), van het Verdrag van Chicago kan de ICAO-raad internationale normen en aanbevolen praktijken (SARP’s) vaststellen.
- (4) Volgens de op 21 december 2017 aangenomen resolutie 2396 (2017) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties moeten de lidstaten van de VN ter bevordering van de ICAO-normen en aanbevolen praktijken de capaciteit ontwikkelen om persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) te verzamelen, te verwerken en te analyseren en ervoor zorgen dat PNR-gegevens worden gebruikt door en worden gedeeld met al hun bevoegde nationale autoriteiten, met volledige eerbiediging van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ten behoeve van het voorkomen, opsporen en onderzoeken van terroristische misdrijven en daarmee verband houdende reizen¹².
- (5) In resolutie 2396 (2017) werd de ICAO ook verzocht om samen te werken met de VN-lidstaten met het oog op de vaststelling van normen voor het verzamelen, gebruiken, verwerken en beschermen van PNR-gegevens.
- (6) De SARP’s inzake PNR zijn opgenomen in deel A en deel D van hoofdstuk 9, bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag van Chicago. Zij worden gecompliceerd door aanvullende richtsnoeren, met name document 9944 van de ICAO, dat richtsnoeren inzake persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) bevat.

¹² S/RES/2396(2017) van 21 december 2017.

- (7) In maart 2019 heeft het ICAO Air Transport Committee (ATC) een taskforce opgericht, bestaande uit deskundigen van de lidstaten die deel uitmaken van het Facilitation Panel van de ICAO, om voorstellen te overwegen voor nieuwe ISARP's inzake het verzamelen, gebruiken, verwerken en beschermen van PNR-gegevens in overeenstemming met Resolutie 2396 (2017). Een aantal lidstaten van de Unie is in de taskforce vertegenwoordigd. De Commissie neemt als waarnemer deel aan de taskforce. Van de taskforce wordt verwacht dat zij in oktober 2019 haar eindverslag aan het ICAO ATC voorlegt.
- (8) De 40^e zitting van de Algemene Vergadering van de ICAO vindt plaats van 24 september tot 4 oktober 2019. De Algemene Vergadering zal de politieke koers van de ICAO voor de komende jaren bepalen, eventueel onder meer met betrekking tot de goedkeuring van nieuwe SARP's op het gebied van PNR.
- (9) Op 18 juli 2019 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een informatieve nota over normen en beginselen inzake de verzameling, het gebruik, de verwerking en de bescherming van PNR-gegevens, die tijdens de Algemene Vergadering van de ICAO moet worden ingediend. Deze informatieve nota is voor advies voorgelegd aan de Europese Burgerluchtvaartconferentie (ECAC).
- (10) In de nota wordt het standpunt van de Unie ten aanzien van de naleving van de grondbeginselen uiteengezet, hetgeen ertoe zou bijdragen dat de naleving van de grondwettelijke en wettelijke vereisten inzake eerbiediging van de grondrechten op privacy en gegevensbescherming bij de verwerking van PNR-gegevens ten behoeve van de bestrijding van terrorisme en ernstige criminaliteit wordt gewaarborgd. De ICAO wordt verzocht dergelijke beginselen op te nemen in alle toekomstige normen inzake PNR en in de (herziene) richtsnoeren van de ICAO inzake PNR (Doc 9944).
- (11) De Unie heeft gemeenschappelijke regels inzake PNR-gegevens vastgesteld, namelijk Richtlijn (EU) 2016/681¹³, waarvan het toepassingsgebied grotendeels samenvalt met het gebied dat onder de beoogde SARP's moet vallen. Dit omvat met name een uitgebreide reeks regels ter bescherming van het fundamentele recht op privacy en dat op de bescherming van persoonsgegevens, in het kader van de doorgifte van PNR-gegevens door luchtvaartmaatschappijen aan de lidstaten met het oog op het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit.
- (12) Momenteel zijn er twee internationale overeenkomsten van kracht tussen de EU en derde landen (namelijk Australië¹⁴ en de Verenigde Staten¹⁵) over de verwerking en doorgifte van PNR-gegevens. Op 26 juli 2017 heeft het Hof van Justitie van de EU een advies over de voorgenomen, op 25 juni 2014 ondertekende overeenkomst tussen de EU en Canada, vastgesteld¹⁶.
- (13) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen in de ICAO-Raad en de voorbereidende/technische organen, aangezien toekomstige SARP's op het gebied van PNR-gegevens, met name wijzigingen van hoofdstuk 9 van bijlage 9 ("Facilitering") bij het door de ICAO-raad vastgestelde Verdrag van

¹³ Richtlijn (EU) 2016/681 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 over het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 132).

¹⁴ PB L 186 van 14.7.2012, blz. 4.

¹⁵ PB L 215 van 11.8.2012, blz. 5.

¹⁶ Advies 1/15 van het Hof (Grote kamer) van 26 juli 2017, ECLI:EU:C:2017:592.

Chicago, een beslissende invloed kunnen hebben op de inhoud van het Unierecht, met name Richtlijn (EU) 2016/681 en de bestaande internationale PNR-overeenkomsten.

- (14) Het standpunt van de Unie als vermeld in de bijlage wordt vastgesteld in overeenstemming met het toepasselijke rechtskader van de Unie inzake gegevensbescherming en PNR-gegevens, te weten Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹⁷, Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸ en Richtlijn (EU) 2016/681 van het Europees Parlement en de Raad, alsmede het Verdrag en het Handvest van de grondrechten, zoals uitgelegd in de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie, met name advies 1/15 van het Hof.
- (15) Het standpunt van de Unie moet tot uitdrukking worden gebracht door de lidstaten van de Unie die lid zijn van de ICAO-raad en die daarbij gezamenlijk optreden.
- (16) [Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, hebben deze lidstaten kennis gegeven van hun wens deel te nemen aan de vaststelling en toepassing van dit besluit.]

OF

[Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, nemen deze lidstaten niet deel aan de vaststelling van dit besluit, dat derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is op deze lidstaten.]

OF

[Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt het Verenigd Koninkrijk niet deel aan de vaststelling van dit besluit, dat derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in deze lidstaat.]

[Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft Ierland (, bij brief van ...) kennis gegeven van zijn wens deel te nemen aan de vaststelling en toepassing van dit besluit.]

¹⁷ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

¹⁸ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89).

OF

[Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft het Verenigd Koninkrijk (, bij brief van ...) kennis gegeven van zijn wens deel te nemen aan de vaststelling en toepassing van dit besluit.

Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van dit besluit, dat derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in deze lidstaat.]

- (17) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit, dat derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in deze lidstaat.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (“de ICAO”) met betrekking tot de vaststelling van normen en aanbevolen praktijken met betrekking tot gegevens uit het Passenger Name Record, met name door herziening van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag van Chicago, is opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

Het in artikel 1 bedoelde standpunt moet tot uitdrukking worden gebracht door de lidstaten van de Unie die lid zijn van de ICAO-raad en die daarbij gezamenlijk optreden.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*